

REGERINGSRÄTTENS DOM

Mål nr
1279-09

meddelad i Stockholm den 11 januari 2010

KLAGANDE

AA

MOTPART

Försäkringskassan
103 51 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Stockholms beslut den 17 december 2008 i mål nr 6595-07,
se bilaga

SAKEN

Återbetalning av bostadstillägg

REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Regeringsrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

AA yrkar att kammarrättens beslut ska undanröjas och att länsrättens beslut den 17 augusti 2007 ska fastställas. Hon anför bl.a. följande. Regeringsrätten har i RÅ 2002 ref. 61 uttalat att i socialförsäkringsmål bör förvaltningsdomstols lagkraftvunna avgörande tillmätas sådan negativ rättskraft att det utgör hinder för ny prövning av samma sak. Principen om negativ rättskraft gäller också i

Dok.Id 83405

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Wallingatan 2

Telefon
08-561 676 00
E-post: regeringsratten@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:30

Mål nr
1279-09

förhållande till Försäkringskassan. Det nya ärendet avser samma person, samma tidsperiod, samma bostad och samma pengar. Försäkringskassan anser att ”nya uppgifter framkommit” vilket visar att även Försäkringskassan tycker att det är fråga om samma sak som prövats tidigare.

Försäkringskassan bestrider bifall till överklagandet och anför bl.a. följande. Den i Försäkringskassans beslut från år 2007 behandlade frågan utgör inte samma sak som avgjorts genom kammarrättens dom år 2006. Saken bestäms, förutom av det återkrävda beloppets storlek och den tid återkravet avser, även av det beskrivna händelseförloppet. Att AA inte själv bott i lägenheten och att kravet på återbetalning avser ett högre belopp än i den tidigare processen utgör ett annat händelseförlopp än det som var aktuellt i det tidigare avgörandet.

SKÅLEN FÖR REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Enligt 30 § lagen (2001:761) om bostadstillägg till pensionärer m.fl. ska Försäkringskassan besluta om återbetalning bl.a. om den som uppburit bostadstillägget genom att lämna oriktiga uppgifter eller genom att underlåta att fullgöra sin uppgifts- eller anmälningsskyldighet har orsakat att bostadstillägget har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp.

Vid omprövning den 29 december 2004 beslutade Försäkringskassan att från AA återkräva sammanlagt 87 030 kr avseende bostadstillägg som utgått med för högt belopp under perioderna oktober – december 2000 och juli 2001 – december 2003. Grunden för beslutet var att en annan person varit folkbokförd på samma adress som AA och att bostadskostnaden därför skulle fördelas mellan dem. AA var därmed berättigad till bostadstillägg med lägre belopp än vad som betalats ut till henne som ensamstående. I dom den 24 april 2006 fann kammarrätten att det inte var styrkt att AA levte tillsammans med en annan person under den aktuella tiden. Eftersom skäl för återbetalningsskyldighet på av Försäkringskassan åberopad grund inte visats upphävde kammarrätten beslutet om återkrav.

Mål nr
1279-09

Vid omprövning den 21 maj 2007 beslutade Försäkringskassan att återkräva utgivet bostadstillägg för samma period som tidigare med sammanlagt 126 025 kr. Som grund för beslutet angavs denna gång att AA under den aktuella tiden hyrt ut sin lägenhet till en annan person och av detta skäl inte varit berättigad till bostadstillägg. Länsrätten ansåg att beslutet avsåg samma sak som avgjorts genom kammarrättens dom den 24 april 2006 och undanröjde kassans beslut. Kammarrätten kom till motsatt utgång och återförvisade, genom det nu överklagade beslutet, målet till länsrätten för fortsatt handläggning.

Regeringsrätten gör följande bedömning.

Regeringsrätten har i rättsfallet RÅ 2002 ref. 61 – med hänsyn till bl.a. förvaltningsprocessens tvistemålsliknande karaktär i socialförsäkringsmål – slagit fast att en förvaltningsdomstols lagakraftvunna avgörande i socialförsäkringsmål har sådan negativ rättskraft att det utgör hinder mot en ny prövning av samma sak. Mål om bostadstillägg är att hänföra till socialförsäkringsmål. Vad nu sagts innebär att en förutsättning för att Försäkringskassan ska ha haft rätt att fatta det nu aktuella återkravsbeslutet är att detta beslut inte gäller samma sak som det beslut som prövades av kammarrätten genom domen i april 2006. Av avgörande betydelse för denna fråga är om det nya beslutet baserar sig på ett annat händelseförlopp än det som låg till grund för det tidigare beslutet.

De två återkravsbesluten gäller samma bostadstillägg och samma tidsperiod men skiljer sig åt i viktiga hänseenden. Det första beslutet baserade sig på uppgifter om att en annan person hade bott i AAs lägenhet under den aktuella tiden. Däremot ifrågasattes inte att AA själv hade bott där och därmed inte heller att hon i och för sig varit berättigad till bostadstillägg, om än med ett lägre belopp än vad som utbetalats till henne. Till grund för det andra beslutet låg information om att AA hade hyrt ut lägenheten i andra hand och att hon själv inte hade bott i den. Mot denna bakgrund ansågs hon över huvud taget inte berättigad till bostadstillägg. Huruvida någon annan person hade bott i lägenheten och i så fall vem var därvid utan betydelse. Av det anförda framgår att det är skilda händelseförlopp som lagts till grund för de båda besluten. Det förhållandet att besluten avser samma

Mål nr
1279-09

tidsperiod och delvis samma belopp medför ingen annan bedömning. Det nu aktuella beslutet avser således inte samma sak som rättskraftigt avgjorts genom kammarrättens dom i april 2006. Som kammarrätten funnit saknade länsrätten därmed fog för att undanröja Försäkringskassans beslut den 21 maj 2007 på grund av res judicata. AAs överklagande ska således avslås.

Susanne Billum

Kjerstin Nordborg

Skiljaktig mening, se protokoll

Lennart Hamberg

Margit Knutsson

Henrik Jermsten

Skiljaktig mening, se protokoll

Emma Rönström

Föredragande regeringsrätts-
sekreterare

Avd. II

Föredraget 2009-11-11